

SİRKÜLER (2017'67)

Konu: Ticari Defter Tasdikleri

01.07.2012 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Vergi Usul Kanununun getirmiş olduğu yükümlülükler den biriside ticari defterler konusu ile ilgili hükümlerdir.

Türk Ticaret Kanunu ile ilgili Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye bakanlığınca müştereken hazırlanan 19.12.2012 tarihli 28502 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ” ve Türk Ticaret Kanununda 6455 sayılı Kanunun ile yapılan defter kapanış tasdikine ilişkin açıklamalar şöyledir,

Türk Ticaret Kanununa Göre Tasdik Ettirilmesi Gereken Defterler:

- 1-Yevmiye Defteri,
- 2-Defteri Kebir,
- 3-Envanter Defteri,
- 4-Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Karar Defteri (Limited Şirketler Müdürler Kurulu Karar Defteri kullanıyorlarsa bu defterde)
- 5-Genel Kurul Karar ve Müzakere Defterleri (*)
- 6-Pay Defteri (*)

(*) Mevcut kullanılan Genel Kurul Karar ve Müzakere Defteri ile Pay Defterlerinde, noterce (Ticaret sicili müdürlüğüne onaylı / Yeni kurulan şirketler için) onaylı yeterli yapırlar bulunuyorsa, bu defterlerin her yıl tasdik ettirilmesi mecburiyeti bulunmamaktadır.

Yevmiye Defteri, Defteri Kebir, Envanter Defteri ve Yönetim Kurulu Karar Defterinde yeterli yapırları bulunması halinde, yeni hesap döneminin ilk ayı içerisinde onay yenilemek suretiyle kullanılmaya devam edilebilir. (V.U.K. Madde 222)

Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Karar Defteri, Limited Şirketlerde Müdürler Kurulu Karar Defteri kullanılıyorsa, bu defterler kullanıldıkları hesap dönemini izleyen hesap döneminin birinci ayının sonuna kadar notere ibraz edilip, son kaydın altına noterce “Görölmüştür” ibaresi yazılarak mühür ve imza ile onaylatılması gerekmektedir.

Yevmiye Defterleri kullanıldıkları hesap dönemin izleyen hesap döneminin altıncı ayının sonuna kadar notere ibraz edilip, son kaydın altına noterce “Görölmüştür” ibaresi yazılarak mühür ve imza ile onaylatılması gerekiyor. Kapanışa tabi tutulacak olan bu defterlerin haricinde kalan diğer defterlerin noterden kapanış tasdiklerinin yaptırılması söz konusu değildir.

Defterlerin Tasdiki, kullanılan hesap döneminin, son ayı içinde ve şirket merkezinin bulunduğu ildeki noterlerde açılış, ara tasdik (tasdik yenileme) ve kapanış tasdiklerinin yaptırılması gerekmektedir. (V.U.K. Madde 221-223)

Vergi Usul Kanununun 220'nci maddesinde tasdike tabi defterler sayılmış olup, yukarıda 1-3 sıralarda belirttiğimiz defterler T.T.K ./V.U.K.' ununa göre tasdike tabi olup, bu defterlere ilave olarak V.U.K. ununa göre mükelleflerin işgal konularına göre aşağıdaki defterlerin noterden tasdik ettirilmeleri gerekiyor.

- İmalat ve İstihsal Vergisi Defterleri, (Muhasebelerini 7/A seçeneğine göre tutanlar hariç)
- Nakliyat Vergisi Defteri,
- Yabancı Nakliyat Kurumlarının Hasılat Defteri,
- Serbest Meslek Kazanç Defteri,
- İşletme Defteri,
- Çiftçi İşletme Defteri,

Anonim Şirketler ile sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis edenlerin, yukarıda belirttiğimiz defterlere ilave olarak, kullanacakları hesap döneminden, önceki hesap döneminin son ayı içinde noterden Damga Vergisi Defteri tasdik ettirmeleri gerekmektedir. (20 ve 32 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği)

6455 sayılı kanunla 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununda yapılan değişikliğe istinaden, Yevmiye defterlerinin hesap dönemini takip eden hesap döneminin birinci ayı (Ocak ayı) olan kapatma süresi, hesap dönemini takip eden altıncı ayın (Haziran) sonuna kadar kapanış tasdikinin yapılması gerektiği şeklinde değişiklik yapılmış olup, bunun haricindeki diğer açıklamalar aynen geçerlidir.

T.T.K. unun 64'ncü maddesindeki "Defter Tutma Yükümlülüğü" başlıklı maddenin 3'ncü fıkrasında, "Açılış onayının noter tarafından yapıldığı hallerde noter, ticaret sicili tasdiknamesini aramak zorundadır." amir hükmü yer almaktadır. Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca geçen yıl olduğu gibi Noterlerin defter tasdiklerinde, Ticaret tasdiknamesi arama zorunluluğunu mevcut olup, 2017 yılı için noterlerce yapılacak defter tasdikleri esnasında **Sicil Tasdiknamelerini** arayacaklardır.

27.01.2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 16/6. maddesine göre "Sicil Tasdiknamesi; Tasdiknamede yer alan bilgilerde bir değişiklik olmadığı veya yenisi düzenlenmediği sürece geçerlidir." hükmü gereğince önceki yıl veya yıllarda alınmış sicil tasdiknamelerde değişiklik olmamış ise bu tasdiknamelerin defter tasdikleri esnasında notere ibraz edilerek defter tasdikleri yapılabilir.

01.12.013 tarihli 28838 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ticari Defterlere İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" in 1'nci maddesinde; "Ticaret Sicili Tasdiknamesini Aramak Zorundadır" ibaresi "Ticaret Sicili Tasdiknamesinin Ash İbraz Edilmek Kaydıyla Bir Örneği Noterce Saklanır" ibaresi olarak değiştirilmiştir.

Elektronik ortamda tutulacak defterlerle (e-defter) ilgili olarak 13.12.2011 tarihli 28141 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra Numaralı Elektronik Defter Genel Tebliği hükümler uygulanacaktır.

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlar ile bunlardan 2015 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31.12.2015 tarihi itibarıyla brüt satış hasılatı 15 Milyon TL olanlar (VUK Genel Tebliği Sıra No:421)

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31.12.2011 tarihi itibariyle brüt satış hasılatı 10 Milyon TL olanlar, (VUK Genel Tebliği Sıra No:421)

2016 yılı hesap döneminde, brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler 01.01.2018 tarihinden itibaren, müteakip hesap döneminde brüt satışları 10 milyon TL üzerinde olan mükellefler normal hesap döneminde olan 01.01.2019 tarihinden itibaren, özel hesap dönemi kapsamında olan mükellefler, bu ciroyu aştıkları hesap dönemi için, kurumlar vergisi beyannamesini verdikleri hesap dönemini takip eden hesap döneminin başından itibaren elektronik defter tabi olacaklardır. (VUK Genel Tebliği Sıra No: 454 – Bu tebliğle yapılan değişiklikle 2016 yılında brüt satışları 10 milyon TL sını aşan mükellefler e-fatura ve e-defter kapsamına girdikleri için, 421 sıra no.lu tebliğde belirtilen brüt satış hasılatının 10 milyon TL olarak alınması gerekmektedir)

Elektronik deftere (e-defter) tabi olan mükellefler, mal ve hizmet satışları için düzenleyecekleri faturalarını, e-fatura olarak düzenlemeleri gerekmektedir. e- fatura kapsamına girenlerde e-defter uygulaması kapsamında olmaları mecburiyetleri vardır. Elektronik defter tutmak zorunda olanlar, kağıt ortamında defter tutamazlar. Mükellefler aylık dönemler itibariyle oluşturdukları elektronik defterlerini ilgili olduğu ayı takip eden üçüncü ayın son gününe kadar kendilerine ait güvenli mali mühür ile onaylamaları gerekmektedir. Kurumlar vergisi mükellefleri hesap döneminin son ayına ait defterleri kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın son gününe kadar kendilerine ait mali mühürle onaylamaları gerekmektedir.

İmzalı (gerçek kişiler elektronik) veya mühürlü defterler için berat dosyaları oluşturulur ve bu dosyalar Elektronik Defter Uygulaması aracılığıyla Gelir İdaresi Başkanlığının onayına sunulur. Gelir İdaresi Başkanlığının mali mührünü ihtiva eden beratlar elektronik defter tutanlar tarafından indirilerek istenildiğinde ibraz edilmek üzere ilgili olduğu elektronik defterler ile birlikte muhafaza edilir.

Elektronik fatura ve defter uygulamasına geçme zorunluluğu getirilen mükellefler, tam bölünme, kısmi bölünme, birleşme (devir alma şeklinde olan veya yeni kuruluş şeklinde birleşme) veya tür değişikliğine gitmeleri halinde devrolunan veya birleşilen tüzel kişi mükellefler ile tam veya kısmi bölünme ile ortaya çıkan yeni tüzel kişi mükellefler de e-fatura ve e-defter uygulamasına geçmek zorundadırlar.

Başlangıç aşamasında ve hali hazır uygulamada, yevmiye defteri ile defteri kebirin (büyük defter) elektronik defter kapsamında tutulması öngörülmüş olup, mükellefler tarafından tutulması gereken yasal defterlerden, bahse konu ettiğimiz bu iki defterin haricinde kalan diğer defterlerin kağıt ortamında tutulması ve kağıt ortamında tutulacak olan defterlerin yukarıda belirttiğimiz şekilde noterden onaylarının yapılması gerekmektedir.

Elektronik defter tutma sürecinde hesap döneminin ilk ayının beratının alınması açılış onayı, son ayının beratının alınması ise kapanış onayı yerine geçer.

Gelir İdaresi Başkanlığının e-defter uygulamasıyla alakalı açıklamalarına, <http://www.edefter.gov.tr/anasayfa.html> internet adresinden ulaşılabilir.

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

